

DOBROGEA JUNĂ

POLITICĂ, ECONOMICĂ, LITERARĂ—INDEPENDENTĂ, ZILNICĂ

Director-Proprietar CONST. N. SARRY

DOBROGEA DOBROGENILOB

ABONAMENTE:
CU SUPPLEMENT CULTURAL
Pe un an lei 700
„ 6 luni „ 400
Pentru abonatul de la domiciliu
abonamentul include
Redacția, Administrația
și Institutul de Arte Grafice
Str. Școlii Nr. 13
CONSTANȚA
Telefon: 111
124-125

EVENIMENTUL ZILEI

Un bou ca toți bouii, puțin la amfire,
în zilele noastre de soartă ajutat
și decât toți bouii, mai cu osebire,
Dobândi 'a „crescă” un post însemnat.
Dr. Alexandrescu

Bouoș la poarta nouă

Câteva adevăruri

Toată lumea cuminte — la o altă cu dascălii cari au dus o viață de lipsuri și de frământări pentru a lăsa în urmă roadele unei activități strălucite, în domeniul educației populare — indică ca unic și eficace mijloc de ridicare a generațiilor viitoare conlucrarea înțeleaptă a familiei cu școala. Decăndată însă, înțelepciunea care se cere în acest sens lipsește, întrucât ea comportă o sumă de cunoștințe, de observații și de experiențe, în domeniul psihologic—biologic—pedagogic, de cari familia, în majoritatea cazurilor, e prea departe și pare că se depărtează mereu astăzi, când grija părinților, pentru controlul și îndrumarea copiilor la fiece pas, a devenit o simplă iluzie. Deci, toată sarcina nu rămâne decăndată decât asupra școlii, unde învățătorul lucrează condus nu numai de lumina specialității, dar și de impulsul sufletesc, de entuziasmul fecund care constituie adevărata pînghie a progresului. Și acest dor de ideal, a acest motor sufletesc care ridică cugetarea omului în sferă virtuoză și senină, se observă la 1-mensa majoritate a proaspeților absolvenți de școală normală, grație devotamentului părintesc și metodelor luminate, cu cari profesorii acestor școli înțeleg să trezească și să desvolte energia sufletescă a viitorilor apostoli. Ca entuziasmul învățătorului scade, după ce s'a isbit de atâtea greutăți legate de viața satelor noastre, acesta-l fapt evident și are un complex de cauze printre cari putem enumera: concepțiunea primitivă a săteanului despre școală și lipsa de pregătire a organelor administrative sătești pentru a colabora cu învățătorul la prosperarea culturală, lipsa unei legături părintești permanente între învățători și profesorii școlilor normale, lipsa unei retribuții echitabile care să amelioreze întru cînta apăsarea ce-o execută mediul asupra învățătorului și să recompenseze munca depusă de acesta atât în afara de școală cît și în școală, lipsa accentuată pe alocuarea, a organelor de îndrumare și control serie pregătite, care să furnizeze învățătorului mijloace de perfecționare, de încurajare și îndrumare, nu de opresiune și demoralizare.

În deosebi, asupra acestui punct trebuie să revenim, cînd ne va permite timpul întrucît, de aci își iau cursul importante mișcări de progres sau regres în învățămîntul primar. De bună seamă, că vom analiza chestiunea cu deplină obiectivitate, iar dacă întîmplător nume de persoane vor da un colorit deosebit comentariilor, acesta va fi numai în scopul de a se ilustra, în fața opiniei publice, atât anumite moravuri și tendințe cari primejdiosă autoritatea consacrand domina arbitrarului și a sistemelor de poliție improbată de elementele principii educative, cît și fapte înțelepte cari construiesc înțelegere și luminează drumul spre mîrețe orizonturi.

Dar, unul din isvoarele răului care pornește chiar din mijlocul clasei dîscălești, este dezertarea unor elemente de la datorie, dezerțare care, constituind adesea o sursă de belșug pentru puținii fugari, atinge grav prestigiul didactic și descurajează numeroasele elemente de valoare devotate cu totul școlii. Consecințele acestei dezertări sunt cu atât mai simțitoare, cu cît numărul la început neglijabil al excepțiilor, descrie o linie ascendentă îngrijitoare.

Cum se explică acest fenomen? Perioada de după război s'a caracterizat printr-o năvală uriașă a omului spre răpa materialismului brut. Fenomenul se observă mai pretutindeni, dar în deosebi progresaază unde perzișta o crasă mediocritate și pe bunul motiv că aci, echilibrul moral fiind de la sine rupt, omul n'are nici un punct de sprijin în propria sa rațiune și deci nu-și găsește salvarea existenței decât în acte lipsite de orice echilibru. Ori și în corpur dîscălești se găsește faptele de talia acestora cari, transformînd bruma de cultură într-o armă ucigătoare de prestigiu, se complac într-o stare destul de îngrijitoare atît pentru părinții cari își pun toată nădejdea în școală. Căci, doar obligația părintelui de a-și trimite zilnic copilul la școală, are drept corespondent obligația statului de a face să se lucreze ceva. În școală. Ce se poate lucra însă acolo, unde un învățător din categoria citată merge în clasă 2-3 zile pe săptămîni, ca și faci și atunci simple formalități cerute de regulamentul într-o oră, două, restul zilelor și orelor fiind angajat în atribuții cari, în fondul lor, sunt departe de a fi onorabile pentru un educator?

Ce sursă de educație se înfăptuiește acolo, unde satul clocește de supărare cî învățătorul, în loc de a servi ca model de cinste și de muncă, se înfruptă în stil mare din cutare comision carvenit băncii, ori de la atîtea lgr. marți adus de cooperativă pentru societăți nevoiași, sau de la atîtea hă. din pământul statului arendate prin cooperativă plugărilor?
IOAN C. DOGARU
(Va urma)

Prețul de vânzare al spirtoaselor

In așteptare

Școala creată în ultimul timp în Cadrișter trebuie să dea serioș de gândit. Sarea de spirit este atît la coloniștii macedoneni cît și la populațiunea băștinășă a ajuns în apa surseșcare, în cît zilele aproape au loc incidente, care nu se știe ce proporții ar putea lua într-o zi. Însăși autoritatea locală pare a se fi resimțit de această stare de lucruri.

Informații incompletă pe de o parte, — considerații lesne de înțeles, pe de alta, — ne-au împiedicat de a ne ocupa mai amănunțit, de aceste fapte regretabile, din toate punctele de vedere.

Întă, însă, în sfîrșit, cî guvernul se sesizează. Convocînd organele administrative, a ordonat o anchetă covârșitoare în fața locului și a luat anume măsuri preventive. Ar fi de dorit ca această comisiune să examineze chestiunea pe toate laturile, de carice — după informațiunile noastre precise — în stare de fricțiune inerente între indigeni și imigranți, și în stare de nemulțumiri legate de înțelegerea de proprietate din partea locuitor, o mare parte de vin în aș țaja ce domoște azi în Dobrogea Nouă o su anume pescuitori în apă turburată, cari trebuie să desceparți și îndepărtați.

Aptăm rezultatele cercetărilor rînduie, după care vom reveni.

Cronica Tulcei

D. dr. Ștefan Mazire, medicul primar al județului a luat cele mai stricte măsuri pentru zombateră epidemiiilor în întregul cuprins al Tulcei, dînd dispoziții în acest sens tuturor medicilor din circumscripții.

D. Popescu-Comăniș, noul prefect al județului, a dat de asemenea aspre dispoziții pentru respectarea legii repauzului dîmînical, cerînd organelor polițienești și administrative aplicarea strictă a textelor legale în această privință.

Se aduce la cunoștința amatoriilor de dans c'a deșchi în strada babadag No 40, o serală serioasă sub conducerea d-lui I. Kotonimais și a d-nei Vero, ambii profesori diplomați pentru toate dansurile moderne.

Se predau lecții în curs comun și curs separat c'u un preț foarte convenabil piag-pong — De la locuința locuitorului Velola Gheba, din comuna Chilia-Vechi, la cursul noștii de cîntare anului necunoscut, i-au furat ștoaf în valoare de 3000 lei cu soma de 500 lei ce le avea într'un cofăr.

D. Francisc Sachetti, primarul Municipiului a lansat următorul program pentru serbarea Bobotezei și sfîrșirea apelor:

La orele 9½ se va oficia în catedrala Episcopală, Sfînta Liturghie de către P. S. S. Episcop înconjurat de clerul Episcopatului la care vor asista toate autoritățile, invitații, demnitarii și cetățenii.

După terminarea Sfintei Liturghii, clerul, invitații, autoritățile civile și militare și cetățenii vor porni de la Catedrală, pe strada Gh. Cantacuzino, Portul și Bulevardul de jos, pînă la golful mic situat în dreapta Cazinoului Municipal, unde va avea loc sfîrșirea apelor.

Informațiuni

Telefonul ziarului nostru poartă numărul 48/3.

D-nii pretori Ionescu dela Hîrșova și Ionescu dela Caracomer au fost mutați unul în locul celuilalt.

Tribunalul secția II-a a reconfirmat mandatul de arestare emis de Cabinetul I de instrucție contra individului Jecu Mircea Nediu autorul crimei dela Adamclisi.

În ultimul timp d-l Abdi Bey, cancelarul consulatului Turc din localitate, fiind transferat la Ministerul de Externe din Angora, a fost din nou numit în postul său din Constanța, prin decretul Prezidențial. D-l Cancelar a și luat postul în primire.

Colectăria Regler execută comenzi de torte de tot felul din materialul cel mai ales, cu prețuri moderate: 180, 200 și 220 lei kgr. Execută și comenzi de înghețată. Expoziție de frumusețe boboteșiere și cutii „fantaisie” dela Paris. Bombeșe chocolată, asortate, fructe, confite, marroș glacé, etc. 20—2

Aproape de graniță, a fost găsit cadavru locuitorului Ibrim Nicolae din Bazargie. Cadavru prezintă urme de violență, ceea ce face să se creadă că Ibrim a căzut victimă bandei de comitații bulgari, cari în ultimul timp și-au făcut apariția în Cadrișter.

August Robert, domiciliat în strada N. Filipescu, pe cînd se îndrepta spre noaptea s'era cășă a fost atacat de mai mulți indivizi necunoscuți și bătut în mo-ri-bilitate Victima acestei grave agresiuni s'a ales cu leziuni pe corp.

Căzui a fost rdus la cunoștința poliției, care face cercetări pentru descoperirea mi-terioșilor agresori.

Furtul din Medgidia — La percepția din orașul Medgidia s'a constat zilele trecute lipsa unei mari sume de bani, care fusese furată dintr'un serar. Poliția respectivă fiind sesizată a deschis o anchetă, descoperind că autorul acestui furt este individul Nuri Behir Abduraman din acei oraș.

Bătăo gravă — Indivizii Mihail Badea și Dumitru Velicu din comuna Valahia au atacat ieri noaptea pe locuitorul Ibrim Valu, în timp ce acesta se îndrepta spre casă. El aștat a fost mltrătat în mod îngrozitor și lăsat în oșmîrie în mijlocul drumului, unde a fost descoperit de trecători și transportat la dispensarul din Caracomer. Bătăușii su dispărut din comenă.

Un denunț neintemeiat — În urma unui denunț vama locală cu autorizațiunea parchetului a făcut o descindere la debitul de tutun al comerțantului Gheorghie Paraschi din strada Ștefan cel Mare No. 81. Prin acei denunț se arăta că la susținutul debitant s'ar găsi sora vânzare țigarete sîrăne, adușă pînă com-rahând în țară. Cu asbeteră și facerea p-rah-ziei su fost de legeți din partea vămii d-nii te-xtor Măreș și împiegal I. Popescu, precum și d. comsar Gh. Gheorghie. Cu toate cercetările minoșose nu s'a putut descoperi absolut nici o țigarete sîrăne la debitant, așa că denunțul a fost neintemeiat.

Ceață pe Mare — O ceață groasă se menține de câteva zile pe Marea Neagră, periclitînd navigațiua vaselor. Avute din această cauză „porul „Princioasa Maria” al S. M. R., a sosit dela Constantinopol cu o întârziere de 8 ore. Alte vase cari erau așteptate de cri în portul nostru nu se știe nimic de s'ar-urta lor. Sănt temeri că mai multe vase din cauza ceaței rătăcindu-se pe mare ar fi eșuat.

Zăhărul se estenește — În urma intervenției d-lui Virgil Madgearu, ministrul industriei, biroul de vânzare a zăhărului a înțeles guvernul că reduce prețul zăhărului cu cinci lei de kilogram.

TÂNGUL CERĂLILOR — Cereale sosită și vîndute la oborul Constanța în ziua de 4 Ianuarie 1929.

9 grâu toamnă 750—780 sută 19 orz 520—530 „ 3 ovăz 560—570 „ 39 porumb 550—575 „ 1 rapiță sălb. 700 „

Duminică 6 Ianuarie seara, vor avea loc 3 Matchuri de Box Ghilghinici boxer grec contra Vasile Baciu exchampion al României. Match de revanșă în 6 rînduri a trei minute.

Al doilea: Troană Ivan contra Zenobî amatori, match în 4 rînduri a două minute.

Al treilea: C. Cătanî contra N. Oltivî, amator, match în 4 rînduri a două minute.

Amatori sunt membrii clubului sportiv „Astra Dobrogeana” din localitate.

Programul de cîre va fi completat cu două interesante mari lupte franceze.

LA TEATRUL CINEMA „TRANULIS” Rulează mîine Duminică 6 Ianuarie faimosul film

FEMEIA FĂRĂ NUME iar de Luni 7 Ianuarie începînd de la ora 3 după amiază va rula cel mai frumos film al lui

Ivan Moșujkin PREȘEDINTELE din Costă-Nueva, fiind secundat de frumoasa artistă SUZY VERNOM

Premiera acestui grandios film a rulat în luna lui Noiembrie a.c. la București timp de 50 zile consecutiv în Cinema LUX.

Verighetede logodnă și Cadouri de nunți cu mari reduceri din cauza crizei vinde casornicaria

ȘAPARA FURNIZORUL CURȚII NEGLE

Eveniment extraordinar Cinema Regal Palat

În dorința de a da tuturor studenților în vacanță, prilejul de a se selecta cîteva ore plăcute, înainte reluării ocupațiilor zilnice, a organizat la Cinema Regal strada Carol 50, un ciclu de reprezentații cinematografice splendide, începînd de Luni 7 Ianuarie a. c. Sf. Ioan, cu grandioasa înscenare din 1001 Nopti:

„Tainele Orientului” prelucrarea descrierii „Sheherazadei” cu magnifici interpreti Ivan Petrovitch, Macele Al-bani și N. Kolin

cari în rele 11 acte (o singură serie) au creațiuni ce s'au constituit între primii ai, iubiti și cântați în toata lumea.

Se recomandă intelectualilor și tuturor iubitorilor de frumos să nu lipsească de la rulara acestui mare film.

Cadouri superbe în toate prețurile vinde cel mai estin Magazinel de Bijuterii Merlaub fiind deposit de fabrică.

Doamna BUTTUR execută centuri suab, specialitate în centuri medicale și sârăne, suțiene, corsete, port-jertiere.

A se adresa Piața Independenței No. 24 Etajul II Constanța. 826 15

DE VANZARE casă din Constanța, strada Alexandru cel Bun No. 54. Prețuri estin. A se adresa la poșta, d-lui Părcăla-boiu.

DE VANZARE una mașină „FORD” model 1926, în perfectă stare, mult extra efîn, bani gata. A se adresa la ziar.

De închiriat în Caracomer 7 prăvălii și 3 apartamente. Informațiuni Str. Sturza 7. 993—3

Zăhăr tos sacul lei 3200 la N. GHEORGHIU & Co. Bd. R. Ferdinand, 8.

D. avocat Paul Dobrescu, fost deputat, s'a mutat din str. Sturza 37 în casele prooriti din str. Văntărilor No. 7. 856-15

ALEXANDRU ZOSMER — DENTIST — STRADA MANGALIEI No. 48 — CONSTANȚA — Consult. 8½—12 a.m. și 3—6 p.m.

LeI 320 lunar, le-țitul de Eg-gli-ză, Francză, etc. după metoda Bernz, Str. Mihai Viteazu No. 15. 883—15

Doctorul L. Locar, s'a mutat în str. Cuza-Vodă No. 21 vis-a-vis de Cinema Majestic.

CAMERA mobilă cu pensiuina completă 3500 lunar una persoană, dacă două mică reduecero. Str. Mihai Viteazu No. 15. No. 886—15

